

РЕШЕНИЕ

№ 6101

гр. С, 19.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 25 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: П. Т. С. ВЛ.

при участието на секретаря С. ЕМ. Д.
като разглежда докладваното от П. Т. С. ВЛ. Гражданско дело № 20211110152042 по описа за 2021 година

Предявен е за разглеждане положителен установителен иск с правно основание чл.422, ал.1 вр. чл.124, ал.1 ГПК и чл.86, ал.1 ЗЗД.

Предявен е установителен иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл.86, ал.1 ЗЗД вр. чл. 411, ал. 1 КЗ за признаване за установено, че „ф-ма“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.С, бул."К А Д" № 68 дължи на „ф-ма“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.С, ул."М К В" №6, ет. 1, офис 4 сума в размер на 78,06 лв., представляваща лихва върху присъдена главница в размер на 2810,11лв. по ч.гр. д. №49517/18г., по описа на СРС, 150 с-в, дължима за периода от 18.04.2018г. /датата на която застрахователят е извършил частично плащане по сметата към застрахования/ до 26.07.2018г. /един ден преди образуване на посоченото гражданско дело/ , за която сума по ч.гр.дело № 1790/2021 г. по описа на СРС, 25 състав, е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК.

Сочи се, че на 01.03.2018г. при ответното дружество е заведена щета от „ф-ма“ ЕООД, като на 18.04.2018г. му е изплатено обезщетение в размер на 8308,97лв., от който размер дружеството не е било доволно, поради което е подал искова молба по която на 26.07.2018г. е образувано гр. д. №49517/18г., по описа на СРС, 150 с-в, производството по което е висящо във фаза на въззив към момента на предявяване на настоящата искова молба. Сочи се, че доколкото в посоченото производство не са предявявани претенции за мораторна лихва, същите са предмет на самостоятелно предявяване. Вземането за сума в размер на 2810,11лв. е прехвърлено в полза на настоящия ищец с Договор за цесия от 18.07.2018г.

Претендират се разноси.

Ответникът „ф-ма“ АД, с подадения отговор в срока по чл.131 ГПК, оспорва предявения иск като посочва, че видно от мотивите на представеното с исковата молба Решение № 158113/23.07.2020 г. по гр.д. № 74930 по описа за 2018 г. на СРС, III ГО, 150 с., образувано във връзка с главната претенция на цесионера „ф-ма“ ЕООД срещу „ф-ма“ АД за изплащане на допълнително обезщетение по преписка по щета № 210306508 по описа на застрахователя, стойността на разходите за необходимия ремонт на л.а. „марка“ с ДК№ ***** за възстановяване на вредите вследствие събитията, описано в исковата молба по това дело, надвишава 70 % от действителната стойност на МПС, т.е. налице е „тотална щета“ по смисъла на чл. 390, ал. 2, изр. 1 КЗ. Съгласно чл. 390, ал. 1 КЗ при тотална щета на МПС ползвателят на застрахователна услуга следва да представи удостоверение от компетентните регистрационни органи за прекратяване на регистрацията на моторното превозно средство, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпилата тотална щета. Сочат, че до датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение - 27.07.2018 г. по ч.гр.д. № 49517/2018 г. по описа на СРС, 150 с-в, във връзка с което е заведен установителният иск по гр.д. № 74930/2018 г. по описа на СРС, III ГО, 150 с-в ищцовото дружество - „ф-ма“ ЕООД не е представило пред Застрахователя изискуемото съгласно закона удостоверение за прекратяване на регистрацията на МПС. Твърди се, че регистрацията на процесното МПС е прекратена едва на 25.04.2018 г. т.е. 7 дни след датата на извършеното доброволно плащане по преписката, считано от която ищцовото дружество претендира лихва по настоящото дело - 18.04.2018 г. Посочват, че Съгласно трайната практика на ВКС /напр. Решение № 44 от 02.06.2015 г. по т. д. № 775 / 2014 г. на Върховен касационен съд, 1-во тър. отделение/, Застрахователят изпада в забава за задължението си за заплащане на застрахователно обезщетение за тотална щета едва след представяне от страна на потребителя на застрахователни услуги на удостоверение за прекратяване на регистрацията на МПС. При това, съгласно цитираната съдебна практика, задължението е въведено ex lege, т.е. не е в зависимост от Общите условия на всеки отделен застраховател и иницирането на административната процедура не е поставено в зависимост и от това, дали застрахователят е изискал документа за дерегистрация или не. Предприемането на тази процедура е в правомощията на потребителя на застрахователна услуга и в негова тежест е представянето на предвидените в закона доказателства с оглед интереса му от поставяне на длъжника в забава. Поради изложеното се сочи, че ответника не е поставен в забава за исковия период и не дължи заплащане на претендираната мораторна лихва. Претендира разноски.

Съдът, след като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните съобразно разпоредбите на чл.235, ал.2 и ал.3 от ГПК, установи следното от фактическа и правна страна:

Към делото е приложено ч.гр.дело № 1790/2021 г. по описа на СРС, 25 състав, от материалите по което се установява, че същото било образувано по заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК, подадено на 13.01.2021г. от „ф-ма“ ЕООД срещу „ф-ма“ АД за сумата от 78,06 лв., представляваща лихва върху присъдена главница в размер на 2810,11лв. по гр. д. №49517/18г., по описа на СРС, 150 с-в, дължима за периода от 18.04.2018г. /датата на която застрахователят е извършил частично плащане по щетата към застрахования/ до 26.07.2018г. /един ден преди образуване на посоченото гражданско дело/. Срещу издадената заповед било подадено възражение от страна на „ф-ма“ АД, като настоящата претенция се явява допустима по заявления ред с оглед своевременното подаване на искова молба.

По делото е изискано и представено гр.д.№74930/2018г. заедно с ч.гр. д. №49517/18г., по описа на СРС, 150 с-в, от които се установява, че на 27.07.2018г. от „ф-ма“ ЕООД е подадено Заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 ГПК срещу „ф-ма“ АД за сумата 2810,11лв., представляваща останало незаплатено застрахователно обезщетение за настъпили имуществени вреди по лек автомобил марка „марка“ с рег.№ ***, застрахован по имуществена застраховка „Каско на МПС“ при ответника, в следствие на ПТП, настъпило на 28.02.2018г., в гр.С, което вземане е прехвърлено на ищеца с договор за цесия от 18.07.2018г. След подадено възражение срещу издадената Заповед е образувано гр.д.№74930/2018г. по описа на СРС, 150 с-в. Видно от Решение № 158113/23.07.2020 г. по гр.д. № 74930 по описа за 2018 г. на СРС, III ГО, 150 с-в, потвърдено изцяло с Решение от 12.01.2023г. по гр.д.№12712/2020г. по описа на СГС е признато за установено, че „ф-ма“ АД, с ЕИК ***** дължи в полза на „ф-ма“ ЕООД, ЕИК *****, сума в размер на **384.72 лева**, представляваща останало незаплатено застрахователно обезщетение за настъпили имуществени вреди по лек автомобил марка „марка“ с рег.№ ***, застрахован по имуществена застраховка „Каско на МПС“ при ответника, в следствие на ПТП, настъпило на 28.02.2018г., в гр.С, което вземане е прехвърлено на ищеца с договор за цесия от 18.07.2018г., ведно със законната лихва върху сумата от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 27.07.2018г. до окончателното и заплащане, за които суми е издадена заповед за изпълнение по гр.д.№ 49517/2018г. по описа на СРС, 150 ти състав, като е отхвърлен иска за разликата над уважения размер от 384.72 лева до пълния предявен размер от 2810.11 лева.

С исковата молба по настоящето дело от страна на „ф-ма“ ЕООД се претендира мораторна лихва върху сума в размер на 2810,11лв. по ч.гр. д. №49517/18г., по описа на СРС, 150 с-в, дължима за периода от 18.04.2018г. /датата на която застрахователят е извършил частично плащане по щетата към застрахования/ до 26.07.2018г. /един ден преди образуване на посоченото гражданско дело/.

Съобразно разпоредбата на чл. 154 ГПК ищецът следва да установи възникване на главен дълг в определен размер, изпадане на ответника в забава и размер на лихвата.

На първо място, с оглед влязлото в сила решение по гр.д.№74930/2018г. по описа на СРС, 150 с-в се установява вземане в полза на цесионера „ф-ма“ ЕООД за сума в размер на 384.72 лева, а не на сума в размер на 2810,11лв. Следователно ищецът по настоящето дело не установява възникване на главен дълг в сочения в исковата молба размер. Единствено лихва за забава може да се претендира върху сумата от 384.72 лева, доколкото това е размера на останалата незаплатена част от застрахователно обезщетение, който е установен с влязло в сила съдебно решение.

Видно от твърденията в заявление за издаване на заповед за изпълнение, по което е образувано ч.гр.д.№49517/2018г. по описа на СРС, 150 с-в в полза на собственика на л.а. „марка“ с ДК№ ***** от страна на „ф-ма“ АД е изплатено застрахователно обезщетение за вреди на МПС на 18.04.2018г. в размер на 8308,97лв., от който размер „ф-ма“ ЕООД е останало недоволено. Липсва обаче каквото и да е уведомление до „ф-ма“ АД за несъгласие с определения размер на застрахователно обезщетение. Видно от Уведомление за извършена цесия, връчено на „ф-ма“ АД на 20.07.2018г., това е първия момент, в който дружеството е узнало за претенциите на застрахования, които са прехвърлени с Договор за цесия от 18.07.2018г. Видно от последния „ф-ма“ ЕООД е придобил възмездно вземане на „ф-ма“ ЕООД спрямо „ф-ма“ АД за сумата 2810,11лв., ведно с принадлежностите му. За да получи „ф-ма“ ЕООД в патримониума си вземане за лихва за забава, каквото вероятно представлява сочената в договора за цесия принадлежност, това вземане следва да е възникнало в патримониума на праводателя му.

Не се спори между страните, че л.а. „марка“ с ДК№ ***** е бил увреден до степен „тотална щета“ и изплатеното застрахователно обезщетение е определено именно при условията на увреда от посочения вид. Съгласно чл. 390, ал. 1 КЗ, който има идентично съдържание с това на чл.193, ал.3 КЗ /отм./, преди изплащане на обезщетение, определено като тотална щета на моторно превозно средство, регистрирано в Република България, застрахователят изисква от ползвателя на застрахователна услуга удостоверение от компетентните регистрационни органи за прекратяване на регистрацията на моторното превозно средство, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпилата тотална щета.

Съгласно трайно установената практика по приложението на чл.193, ал.3 КЗ /отм./, който с оглед идентичността на разпоредбите следва да се прилага и по отношение на чл. 390, ал. 1 КЗ - с чл.193, ал.3 КЗ /отм./ законодателят е въвел допълнително изискване в случаите на тотална щета на МПС, а именно представяне на доказателства за прекратяване на регистрацията му, като условие за плащане. Задължението е въведено ex lege, т. е. не е в зависимост от Общите условия на всеки отделен застраховател. Ще следва да се отбележи, че иницирането на административната процедура не е поставена в зависимост и от това, дали

застрахователят е изискал документа за deregистрация или не. Предприемането и е в правомощията на потребителя на застрахователна услуга и в негова тежест е представянето на предвидените в закона доказателства **с оглед интереса му от поставяне на длъжника в забава** – в този смисъл Решение № 44 от 02.06.2015 г. по т. д. № 775 / 2014 г. на Върховен касационен съд, 1-во тър. Отделение. Следователно поставянето на застрахователя в забава зависи от изпълнението на задължение от страна на ползвателя на застрахователната услуга. В настоящия случай, за да бъде поставено „ф-ма“ АД в забава е следвало „ф-ма“ ЕООД да представи доказателства за прекратяване на регистрацията на МПС. Не се представят доказателства за изпълнение на това задължение за периода за който се търси изплащане на лихва за забава. Доколкото не са представени доказателства, че „ф-ма“ ЕООД е изпълнило вмененото му с чл. 390, ал. 1 КЗ задължение, то дружеството не е поставило „ф-ма“ АД в забава и доколкото в патримониума му не е възникнало вземане за законна лихва за забава върху неплатена част от обезщетение за периода от 18.04.2018г. до 26.07.2018г., респективно до датата на сключване на договора за цесия, дружеството не е могло да прехвърли такова вземане и на „ф-ма“ ЕООД.

Доказателства за deregистрация на МПС са представени едва със заявление за издаване на заповед за изпълнение, по което е образувано ч.гр.д.№49517/2018г. по описа на СРС, 150 с-в, т.е. „ф-ма“ АД е поставено в забава след 26.07.2018г. и именно с подаването на заявлението.

Следователно по делото не се събраха доказателства нито за възникване на главен дълг в сочения с исковата молба размер, нито за поставяне на „ф-ма“ АД в забава по отношение на изплащане на сумата 384.72 лева, какъвто е действителния размер на прехвърленото вземане с договор за цесия от 18.07.2018г., за периода от 18.04.2018г. до 26.07.2018г. Доколкото не са на лице нито една от кумулативно изискуемите предпоставки, предявения иск следва да се отхвърли.

Поради отхвърлянето на претенцията, „ф-ма“ АД не дължи разноските, присъдени по ч.гр. д. №49517/18г., по описа на СРС, 150 с-в.

В полза на ответника, поради изричното му искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, на основание чл.78, ал.8 ГПК в размер на 100лв.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл.86, ал.1 ЗЗД вр. чл. 411, ал. 1 КЗ за признаване за установено, че „ф-ма“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.С, бул."К А Д" № 68 дължи на „ф-ма“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.С, ул."М К В" №6, ет. 1, офис 4 сума в размер на

78,06 лв., представляваща лихва върху присъдена главница в размер на 2810,11лв. по ч.гр. д. №49517/18г., по описа на СРС, 150 с-в, дължима за периода от 18.04.2018г. /датата на която застрахователят е извършил частично плащане по щетата към застрахования/ до 26.07.2018г. /един ден преди образуване на посоченото гражданско дело/ , за която сума по ч.гр.дело № 1790/2021 г. по описа на СРС, 25 състав, е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК.

ОСЪЖДА „ф-ма“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.С, ул."М К В" №6, ет. 1, офис 4 да заплати на „ф-ма“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.С, бул."К А Д" № 68 на основание чл.78, ал.8 ГПК юрисконсултско възнаграждение в размер на 100лв.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред СГС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____